

[Økonomi- og markedsministeren.]

samlede jordbrugsområde inklusive gartneri osv., som vel i alt kan opgøres til ca. 700 mill. kr. Der er enighed om, at Danmark gennem præferenceordninger bør have adgang til at dække hele suppleringsbehovet.

Vi har desuden anmodet om, at der sikres den danske eksport en bedre pris end de meget lave verdensmarkedspriser. I betragtning af, at de øvrige nordiske lande forlanger, at samhandelen ikke må påvirke disse landes eget prisniveau for landbrugsvarer — vi må med andre ord ikke konkurrere på prisen — så finder vi det rimeligt, at de danske varer opnår samme pris som importlandets egen produktion. De øvrige nordiske lande har foreløbig erklæret sig rede til at sikre os en „rimelig“ pris, men der må forhandles om, hvad der nærmere skal forstås herved.

Vanskelighederne på landbrugsområdet gør sig dog i første række gældende i forbindelse med samarbejdet på længere sigt. Landbruget undergår for tiden betydelige strukturændringer i alle de nordiske lande, og denne tendens vil fortsætte i de kommende år i form af nedlæggelse af et stort antal bedrifter.

Men problemet er imidlertid, at strukturændringen ikke nødvendigvis fører til nedsat produktion. Derfor har Danmark foreslået, at landbrugssamarbejdet på længere sigt skal fremme en reduktion af produktionen dér, hvor den er mest uøkonomisk, for at give de mest effektive producenter mulighed for en større afsætning. Vi har foreslået, at der med henblik herpå etableres en nordisk landbrugsfond, som skulle medvirke til at finansiere en strukturtilpasningspolitik af den art, jeg her har omtalt.

Om end de øvrige nordiske lande i princippet er enige i, at der bør opnås en rimelig arbejdsfordeling også på landbrugsområdet og dermed en gradvis stigende samhandel, har det dog ikke været muligt at nå til enighed om en mere konkret udformning af principper og målsætning for samarbejdet på længere sigt. Danmark har derfor måttet kræve en aftale om, at der vedtages en plan for landbrugssamarbejdet på lang sigt, senest samtidig med toldunionens ikrafttræden.

Vi har foreslået, at landbrugsfonden skulle bidrage til at finansiere prisstabiliserende

foranstaltninger i en vis overgangsperiode. Bidragene hertil skulle så reduceres, efterhånden som der gennem strukturtilpasningen blev skabt mulighed for en større nordisk samhandel. De øvrige landes stilling til dette forslag er ikke endeligt afklaret. Forhandlingerne koncentrerer sig da på kort sigt om den konkrete udformning af præferencerne og om de priser, der skal gælde. På lang sigt er problemet den nærmere udformning af retningslinjer og målsætning for samarbejdet, herunder udformningen af reglerne for indholdet af en nordisk landbrugsfond.

Vi anser det for afgørende for vor holdning til samarbejdet på andre områder, at der forinden opnås den fornødne klarhed over de nordiske landes vilje til at inddrage landbrugssektoren i et udvidet nordisk samarbejde, så at den på rimelig måde side-stilles med de øvrige sektorer af erhvervs-livet.

På fiskeriområdet består problemerne bl. a. i at udforme samarbejdet om prisstabiliserende foranstaltninger på en sådan måde, at de fordele, som det danske fiskerierhverv har sikret sig i fri konkurrence på hjemmemarkedet og i eksporten, ikke slås i stykker. Et andet uafklaret spørgsmål er, hvorvidt der kan skabes friere samhandelsforhold for fiskeriprodukter mellem de nordiske lande. Der er principiel enighed om et samarbejde på eksportområdet bl. a. for at opnå rimelige afsætningsforhold, når fællesmarkedets fælles fiskeripolitik gennemføres. De nordiske lande eksporterer 85 pct. af produktionen i fiskerierhvervet, så denne side af samarbejdet har særlig betydning.

Forslagene til et samarbejde om frigørelse af kapitalbevægelserne er ikke særlig vidtgående. Vi lægger fra dansk side betydelig vægt på, at de nordiske virksomheder får en friere adgang til at rejse kapital på alle landenes kapitalmarkeder.

Der er enighed om, at de forskellige samarbejdsopgaver — f. eks. landbrug, fiskeri, egnsudvikling, forskning m. v. — kræver en nordisk fællesfinansiering. Der er desuden enighed om, at der kan oprettes en nordisk investeringsbank, som på kommerciel basis skal finansiere projekter af interesse for mere end ét af de nordiske lande.

Størrelsen af den finansielle indsats er ikke fastlagt og kan ikke fastlægges, før